

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Anton Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci obvineného **Ing. A. S.** pre prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí v Bratislave 24. augusta 2010 o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. januára 2010, sp. zn. 4 To 117/2009

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. A. S. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím Krajský súd v Košiciach podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného S. proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 3. júna 2009, sp. zn. 4 T 185/08, ako nedôvodné. Týmto rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného S. vinným zo skutku, ktorého sa dopustil tak, že

dňa X. o 21.15 hod. v S., na ulici L. po tom, čo ako vodič osobného motorového vozidla zn. C. EČ: S. prešiel s vozidlom na chodník, na ktorom pravou prednou časťou vozidla zrazil chodkyňu M. A. a spôsobil jej tak zranenie, a to kožné odreniny a pomliaždenie na čele a pravom kolene, kožnú odreninu na ľavom kolene, pomliaždenie prednej brušnej steny a palca pravej ruky, otras mozgu ľahkého stupňa, podvrtnutie ľavého členka s dobou liečenia a práceneschopnosti do 29.2.2008, s vozidlom po dopravnej nehode nezastavil a ušiel odtiaľ bez toho, aby sa presvedčil o zdravotnom stave M. A. a či nepotrebuje pomoc a tak konal bez nebezpečenstva pre seba alebo inú osobu, pričom oznámenie o tom, že bol účastníkom dopravnej nehody urobil až dňa 10.2.2008 o 16.00 hod. na Okresnom dopravnom inšpektoráte Okresného riaditeľstva PZ v Spišskej Novej Vsi,

čím spáchal prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 ods. 1 Tr. zák.

Za to uložil okresný súd obžalovanému S. podľa § 178 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov, výkon ktorého podmienene odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. zároveň uložil obžalovanému S. aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 rokov.

Taktiež zaviazal obžalovaného na náhradu škody voči D. S. vo výške 2730,29 eur.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podal dovolanie Ing. A. S. písomným podaním z 13. mája 2010, prostredníctvom svojho obhajcu.

V tomto podaní označil ako právne dôvody dovolania dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vidí v tom, že po začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. „vo veci prečinu Ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák.“ uznesením z 11. februára 2008 bola vec uznesením z 24. apríla 2008 postúpená na prejednanie priestupku, za ktorý bol aj postihnutý rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Spišská Nová Ves z 30. júna 2008 a bola mu uložená pokuta 6000 Sk a sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 10 mesiacov, a to za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. v znení účinnom v čase spáchania priestupku.

Tým bol za účasť na dopravnej nehode postihnutý a vec, v ktorej sa začalo trestné stíhanie bola právoplatne skončená jej postúpením, resp. v konečnom dôsledku rozhodnutím o priestupku. Je teda porušením zásady „nie dvakrát v tej istej veci“ a zásady rovnosti strán v trestnom konaní, keď mu bolo následne uznesením zo 14. mája 2008 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie pre prečin Neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák., čo potom viedlo k podaniu obžaloby a následnému odsúdeniu, a to na skutkovom základe, známom

už 11. februára 2008 pri začatí trestného stíhania. Rovnosť strán bola porušená v tom, že sa „nebránil po postúpení veci, a keď už takéto rozhodnutie o jeho vine nemohol zvrátiť, začalo voči nemu ďalšie konanie“.

Porušením práva na obhajoby vidí dovolateľ aj v tom, že počas celého konania tvrdil existenciu ďalšej osoby na mieste nehody, ktorej sa tiež vyhýbal a ktorá by mohla ako svedok potvrdiť, resp. jej stotožnenie by mohlo potvrdiť, že poškodenú nemohol vidieť, čo vylučuje jeho úmyselné zavinenie. Súd sa však po stotožnení tejto osoby nepokúsil. V nadväznosti na to súd neskúmal ani výhľadové pomery z vozidla, ako to obvinený navrhol, taktiež súd neakceptoval jeho návrh na kontrolné znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctvo, odvetvie traumatológia.

Vo vzťahu k vykonaniu dôkazov nezákonným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., tu má ísť o dôkazy vykonané pred 14. májom 2008, „t.j. v priebehu trestného stíhania vo veci Ublíženia na zdraví“. Keďže bolo toto konanie právoplatné skončené postúpením veci, resp. priestupkovým postihom, nebolo tieto dôkazy už možné použiť pre účely iného konania, teda „konania pre neposkytnutie pomoc“.

Nesprávne právne posúdenie skutku ako dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom vidí dovolateľ v tom, že pre právnu kvalifikáciu prečinu neposkytnutia pomoci je potrebné úmyselné zavinenie, ktoré jeho konanie z hľadiska subjektívnej stránky nevykazuje, pretože poškodenú nevidel.

Napokon, obvinený namieta bez právnej špecifikácie dovolacieho dôvodu (s možným priradením k naposledy uvedenému ustanoveniu) i výšku trestu, ktorá je vzhľadom na jeho doterajšiu bezúhonnosť neprimerane prísna, čo pripisuje medializácia svojho prípadu. Táto námietka je z hľadiska jej zaradenia v písomnom dovolaní priradená k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd ako dovolací súd predbežne preskúmal vec podľa § 378 Tr. por. a konštatoval, že dovolanie je proti napadnutému rozhodnutiu prípustné (§ 368 Tr. por.), bolo podané včas a na zákonom určenom súde (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 Tr. por.), označuje chyby konania a právny dôvod dovolania (§ 374 Tr. por.) a obvineným už boli dovolaním

vytýkané chyby napadnutému rozhodnutiu v rozsahu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. (okrem ďalej uvedenej výnimky) neúspešne uplatnené v odvolacom konaní.

Zároveň však zistil, že zrejme nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., preto prerokoval vec len na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por.

Vo vzťahu ku jednotlivým dovolacím dôvodom a konkrétnym námietkam ku nim dovolaním priradeným platí nasledovné:

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Z hľadiska rozhodnutia o predmetnom skutku napriek prekážke právoplatne rozhodnutej veci je potrebné predoslať, že táto okolnosť nie je explicitne vyjadrená v § 371 ods. 1 Tr. por. ako dovolací dôvod a takto zameranú námietku bolo možné uplatniť v súdnom konaní v prvom stupni aj v odvolacom konaní.

Aj pri širšej interpretácii práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. potom však v nadväznosti na vyššie uvedené platí, že dovolateľ nesplnil podmienku uplatnenia uvedenej okolnosti už v pôvodnom konaní najneskôr pred odvolacím súdom (ktorá vyplýva z § 371 ods. 3 Tr. por.), keďže mu bola ako súčasť priebehu konania nepochybne už v tomto čase známa. Naopak, obvinený v skôr podanom odvolaní tvrdí, že dôkazy pred 14. májom 2008 boli vykonané k inému skutku, čo vylučuje neprípustnosť trestného sťaženia v zmysle § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por., keďže teda predmet rozhodnutia o priestupku považuje za iný skutok.

Bez ohľadu na uvedené platí, že prekážka „res iudicata“, ako procesný výraz „ne bis in idem“, tak ako je formulovaná v § 2 ods. 7 a § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por. nemôže byť založená rozhodnutím o priestupku (ani po predchádzajúcom postúpení veci z trestného konania).

V konečnom dôsledku pri priamej aplikácii a medzinárodnoprávnej – judikatúrnej interpretácii Čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru základných ľudských práv a slobôd v zmysle Čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky by táto okolnosť tiež nebola daná, pretože v prípade postihu za priestupok podľa vyššie uvedeného rozhodnutia z 30. júna 2008 na strane jednej a rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 3. júna 2009 ide o samostatné, kvalitatívne

odlišné, aj keď na seba časovo nadväzujúce skutky (konanie), ktoré by v prípade, ak by došlo ku závažnejšiemu zdravotnému postihu poškodenej A. tvoril viacčinný rôznorodý súbeh trestných činov Ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. a Neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák.

Vyššieuvedené popisom priebehu skutkového deja aj právnou kvalifikáciou (obojakou) zodpovedá i uznesenie o začatí trestného stíhania „vo veci“ z 11. februára 2008. Jeho chybou je, že správne zachytený skutkový dej nebol rozdelený do dvoch skutkov so samostatnou právnou kvalifikáciou, čo je však z hľadiska procesnej relevancie následne vykonaných dôkazných úkonov nepodstatné. Tieto dôkazy teda boli po začatí trestného stíhania a pred postúpením veci uznesením z 24. apríla 2008 vykonávané ku obom skutkom v danej trestnej veci (konaní), pričom predmetom konania je vždy skutok bez ohľadu na jeho právnou kvalifikáciu.

Ako nadväzujúcu a predchádzajúcim postupom vyvolanú chybu je potom potrebné hodnotiť aj nedodržanie procesného postupu, ktorým mal byť po zistení príslušných skutočností (následku dopravnej nehody) konanie o chronologicky prvom zo skutkov vylúčené zo spoločného konania podľa § 21 ods. 1 Tr. por. a takto postúpené na priestupkové konanie podľa § 214 Tr. por. Namiesto toho bola v postupujúcom uznesení z 24. apríla 2008 popísaná príslušná časť skutkového deja, vyňatá z uznesení podľa § 199 ods. 1 Tr. por. z 11. februára 2008, zahŕňajúca nehodu a jej následky (prvý skutok) a nasledujúca časť skutkového deja podľa uznesenia z 11. februára 2008 (druhý skutok) bola následne predmetom uznesenia po vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. (zo 14. mája 2008) pre prečin Neposkytnutia pomoci podľa § 178 ods. 1 Tr. zák.

Tomu zodpovedá i priestupkové rozhodnutie v postúpenej veci, a to pri popise a ohraničení skutku i pri jeho právnom posúdení podľa ustanovení zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (§ 4 ods. 2 písm. c/, § 50 písm. a/, § 51 ods. 4) vo vzťahu k priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. v časovom aktuálne účinnom znení, keď nesplnenie povinnosti účastníka dopravnej nehody po jej nastaní spočíva v nezastavení vozidla, nenahlásení nehody a v nezotrvaní na mieste nehody až do príchodu policajta. Zákonná alternatívna splnená povinnosť zotrvať na mieste nehody môže byť i návrat na jej miesto po poskytnutí pomoci. Ak však k poskytnutiu pomoci nedôjde je to už samostatným skutkovým dejom, ktorému

(ako skutku v reálnom súbehu) zodpovedá pri naplnení všetkých zákonných znakov kvalifikácia trestného činu podľa § 178 Tr. zák.

Táto fáza konania obvineného, popísaná aj v uznesení po začatí trestného stíhania z 11. februára 2008 bola potom po postúpení veci (teda časti predmetu konania, zodpovedajúcej jednému z oboch skutkov) predmetom uznesenia o vznesení obvinenia zo 14. mája 2008 a následne aj obžaloby a prvostupňového rozsudku.

Vyššie uvedená chyba procesného postupu pri postúpení veci nie je v nadväznosti na uvedené okolnosti, rovnako ako nesprávny postup už pri formulovaní uznesenia podľa § 199 ods. 1 Tr. por. (ani vo vzájomnej spojitosti a nadväznosti) dôvodom na nepoužitie ktoréhokoľvek z vykonaných dôkazov v súdnom konaní pri zisťovaní skutku. Formálne nedostatky totiž práva obvineného materiálne neporušili a ak sa menovaný domnieva, že postúpením je trestné stíhanie ukončené ako celok (vo vzťahu k obom skutkom), nič to na veci nemení. Priestupkové vybavenie prvého z oboch skutkov mu nebolo na ujmu (práve naopak), a po vznesení obvinenia sa už bránil len v rozsahu na druhý skutok redukovaného predmetu konania (trestného stíhania).

V kontexte s argumentom v dovolaní (aj keď nie so správnym právnym podkladom) teda nemožno konštatovať ani porušenie princípu rovnosti strán v konaní.

Pokiaľ ide o druhú časť námietok, týkajúcich sa porušenia práva na obhajobu, tu treba uviesť, že toto právo v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemôže byť porušené neakceptovaním dôkazného návrhu obvineného alebo nevykonaním ďalších nenavrhovaných dôkazov v súdnom konaní. Správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže totiž dovolací súd skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) a účelom dovolacieho konania nie je zisťovanie skutkového stavu, ale riešenie právnych (aplikačných) otázok, či už hmotnoprávných alebo procesných.

Nedostatky skutkových zistení prvostupňového rozsudku teda mohli byť namietané v odvolacom konaní, k čomu v rozsahu uplatnenej dovolacej námietky aj došlo. Po zamietnutí odvolania obžalovaného však už nemôžu byť otázky dokazovania vo vzťahu k správnosti a úplnosti zisteného skutku v dovolacom konaní úspešne namietané, resp. nemôže byť revidovaný skutok, ako ho súd v predchádzajúcich fázach konania zistil (v konečnom

dôsledku v odvolacom konaní na základe tých dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané).

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Neakceptácia tejto dovolacej námietky (uplatnenej už predtým v odvolacom konaní) vyplýva z predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia, vzťahujúcej sa na prvú z dovolacích námietok, priradených dovolateľom k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Ako je teda uvedené vyššie, predmetom trestného stíhania (teda „vecí“) je skutok a oba skutky boli obsiahlo podchytené už v uznesení po začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. z 11. februára 2008.

Rovnako ako v odvolaní, i tu obsah uplatnenej námietky odporuje vyššieuvedenej, ako prvej prezentovanej dovolacej námietke, spočívajúcej v tvrdení, že o tom istom skutku bolo rozhodnuté duplicitne.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V tomto prípade je potrebné uviesť, že skutok ako bol zistený súdom prvého stupňa (ktoré zistenie bolo odobrené odvolacím súdom) bol v kontexte oboch rozhodnutí správne posúdený ako prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 ods. 1 Tr. zák. Pokiaľ dovolateľ namieta nedostatok subjektívnej stránky vo forme úmyslu, je to otázka skutkových zistení (nie právnej kvalifikácie), ktoré sa v dovolacom konaní neskúma.

Z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia je teda relevantné, či úmysel ako právny pojem, ktorý zodpovedá skutkovej podstate podľa ustanovenia § 178 ods. 1 Tr. zák. ako znak jej subjektívnej stránky (a to v zmysle § 17 Tr. zák. aj bez výslovného vyjadrenia dotknutej právnej vete) vyplýva z popisu skutku zisteného výrokom napadnutého rozsudku (v tomto prípade okresného súdu, odvolanie proti ktorému bolo zamietnuté).

Odpoveď na vyššie uvedenú otázku je kladná. Záver o priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a/ Tr. zák. je implikovaný skutkovým zistením vyjadrením vo výroku rozsudku tak, že obžalovaný „s vozidlom po dopravnej nehode nezastavil a ušiel bez toho, aby sa presvedčil o zdravotnom stave M. A.“.

V konečnom dôsledku, pokiaľ ide výšku trestu, tento bol uložený v rámci sadziieb podľa § 178 ods. 1 Tr. zák. a § 61 ods. 2 Tr. zák. modifikovaných podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. u oboch uložených trestoch, preto ani právne v dovolaní neoznačený dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nemôže byť naplnený.

Tento jediný dovolací dôvod totiž prichádza do úvahy vo vzťahu k výroku o treste. Kritériá primeranosti uloženého trestu (aktuálne podľa § 364 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák.) sa v jeho rozsahu nehodnotia a nemožno ich ani podradiť pod dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. zák. (iné hmotnoprávne ustanovenie), vo vzťahu ku ktorému je z hľadiska preskúmavania výroku o treste dovolací dôvod podľa písm. h/ cit. ust. v pomere špeciality a v tomto rozsahu použitie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vylučuje.

Na základe uvedeného najvyšší súd na neverejnom zasadnutí odmietol dovolanie obvineného S. podľa § 382 písm. c/ Tr. por., keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. augusta 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková